

สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์
หน่วยธุรการ
ว.ค.ป. 20 มี.ค. 2558
ที่ 319

ศูนย์กฎหมายและนิติการ
1502/2558
เลขรับ 327
12 มี.ค. 58
15.00

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว.ค.ป. 12 มี.ค. 58 เวลา 13.29
01612

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว - ๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๒

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง แก้ไขปรับปรุงแบบหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.) หนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.)
แนบท้ายหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรียน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.)
๒. หนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.)
๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗

ฝ่ายบริหารงานบุคคล
สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์
23 มี.ค. 2558
ว.ค.ป. 13.00
ที่ HRM391/58

ตามหนังสือที่อ้างถึงกระทรวงการคลังได้กำหนดเรื่อง วิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด โดยกำหนดให้การขอรับบำเหน็จบำนาญในกรณีดังกล่าวต้องทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้กับส่วนราชการเจ้าสังกัดตามวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง โดยมีสาระสำคัญเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ค้ำประกันและผู้จำนองให้ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ได้กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมอย่างใดก็ได้ สำหรับสัญญาค้ำประกันที่ได้ทำไว้แล้วตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนแต่อย่างใด เว้นแต่ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ และเพื่อให้สัญญาที่ใช้ในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ กระทรวงการคลังจึงแก้ไขปรับปรุงหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.) และหนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.) ที่แนบท้ายหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ หนังสือสัญญาดังกล่าวให้ใช้ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

อนึ่ง ...

อนึ่ง เมื่อมีกรณีที่จะต้องบังคับตามสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.) หนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.) ให้ส่วนราชการดำเนินการตามขั้นตอนวิธีปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยเคร่งครัดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

① เสนอ ศูนย์กฎหมายและนิติการ

๖๖๕.๑.๖๔

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๑๒๗-๗๒๖๔

โทรสาร ๐-๒๑๒๗-๗๒๖๗

(นายนิศ ชัยสุตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

② เสนอ สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์

๑๓๕.๑.๖๔

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์

เรื่อง ขออนุมัติ

๖๖๕.๑.๖๔

เรียน หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
เรื่อง ขออนุมัติ

๖๖๕.๑.๖๔

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์
เรื่อง ขออนุมัติ

เรื่อง ขออนุมัติ

๖๖๕.๑.๖๔

๖๖๕.๑.๖๔

หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

เขียนที่.....(๑)

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(๒) อายุ.....ปี ผู้ให้สัญญา
 อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ก่อนออกจากราชการ
 ดำรงตำแหน่ง..... สำนัก/ส่วน/กอง..... กรม.....
 กระทรวง..... ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ.....(๓)
 ได้ทำหนังสือสัญญาให้ไว้กับ.....(๔) ผู้รับสัญญาดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอรับเงิน.....(๓) และ
 กรมบัญชีกลางได้สั่งจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าพเจ้าตามหนังสือ.....(๕)
 ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. เป็นเงินบำเหน็จปกติ.....บาท.....สตางค์
 หรือเป็นเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน.....เดือนละ.....บาท.....สตางค์ และเมื่อคำนวณ
 เงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนภายในระยะเวลา ๓ ปี เป็นเงิน.....บาท.....สตางค์

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ
 ข้าพเจ้ายินยอมคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้ง
 จากทางราชการ

ข้อ ๒ หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมให้
 ทางราชการเรียกเงินดังกล่าวคืนรวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓ เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้ (๖)

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้
 ต่อไปนี้

(๑)

(๒)

(๓)

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ.....(๗) มาเป็นผู้ค้ำประกัน
 การปฏิบัติตามสัญญานี้ โดยได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....(๔)
 ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ข้อ ๔ ถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ
 เมื่อ.....(๔) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้
 ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ถ้าข้าพเจ้าไม่นำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ข้าพเจ้ายอมให้
(๔) ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑ ได้ตามประมวล
 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการแจ้งเรื่องใดๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก.....(๔) มีหนังสือถึงข้าพเจ้า
 ตามที่อยู่ระบุไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นๆ แล้ว

ข้อ ๕ เมื่อ.....(๔) ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้
 ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ
(๔) จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อมารับเงินดังกล่าว หากข้าพเจ้าไม่มารับเงิน
 ที่เหลือภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้า.....(๔) ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวน
 ที่ข้าพเจ้าได้รับ.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่
 ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก.....(๔)

ข้อ ๖(๔) โดย.....(๘)
ตำแหน่ง..... เป็นผู้แทนดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑
กับ.....(๒) ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย
.....สำนัก/ส่วน/กอง.....กรม.....
กระทรวง.....จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้خذใช้นี้ตามสัญญาถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้า
ไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินตามสัญญานี้(๔) ยินยอมให้ข้าพเจ้าไถ่ถอน
การประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นคำขอ

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่.....(๔)
หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้วจึงได้
ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....(๒) ผู้ให้สัญญา
(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภริยาผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ.....(๘) ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด หรือจังหวัด
- (๒) ชื่อผู้ทำสัญญาพร้อมทั้งรายละเอียด
- (๓) บำเหน็จปกติ บำนาญ บำเหน็จรายเดือน
- (๔) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือจังหวัด
- (๕) หนังสือสั่งจ่าย บำเหน็จ บำนาญ
- (๖) กรณีผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญนำทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตามข้อ ๓.๑
หากนำบุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียด
ในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖
- (๗) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๘) หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่.....
วันที่..... เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า..... (๑) อายุปี อาชีพ
ตำแหน่ง.....สังกัด..... อัตราเงินเดือน
.....บาท อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง
.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด
.....ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ
..... (๒) เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่..... (๓) ได้ขอรับ..... (๔)
โดยทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ไว้ต่อ..... (๒) เพื่อประกันการขอรับเงิน..... (๔)
ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันภายในวงเงิน.....บาท (๕)

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนของ..... (๓)
โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนนั้น
ข้อ ๓ หาก..... (๓) ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใด
และ..... (๒) ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบหนี้รวมทั้งค่าเสียหาย
ต่างๆ จากหนี้ดังกล่าวแทน..... (๓) ภายในวงเงินค้ำประกันทันที โดยมีפקใช้สิทธิของ
ผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙, และ ๖๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ประการใด

ข้อ ๔ ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดชอบหนี้จนกว่าจะหนี้
ตามสัญญาการใช้เงินคืนจะระงับสิ้นไป และจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่
..... (๓) ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

ข้อ ๕ หาก..... (๓) ตกเป็นบุคคลล้มละลาย
หรือตาย หรือกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้
..... (๒) ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใด อันทำให้..... (๓)
ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนได้ ข้าพเจ้ายินยอมให้..... (๒)
เรียกร้องเงินที่..... (๓) ค้างชำระจากข้าพเจ้าภายในวงเงินที่ค้ำประกันได้

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียด
เข้าใจดีแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภริยาผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๒) ส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือจังหวัด
- (๓) ชื่อผู้ขอรับบำเหน็จ/บำนาญ
- (๔) ประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ / บำนาญ / บำเหน็จรายเดือน)
- (๕) จำนวนเงินที่ค้ำประกันซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินบำเหน็จ หรือจำนวนเงินบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน ถ้าเป็นจำนวนเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนให้คำนวณภายในระยะเวลา ๓ ปี

พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐)
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์
หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนีนั้นอาจเป็นผลได้จริง
ก็ประกันได้ แต่ต้องระบุดูประสงค์ในการก่อหนี้รายที่คำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงิน
สูงสุดที่คำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะคำประกัน เว้นแต่เป็นการคำประกันเพื่อกิจการ
เนื่องกันไปหลายคราวตามมาตรา ๖๘๔ จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

สัญญาคำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่คำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้คำประกัน
ย่อมรับผิดชอบหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนีอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้
ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้คำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้
ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๑ คำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๙๔ มาตรา ๖๙๘ และมาตรา ๖๙๙ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกัน ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่จะหนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้าประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมิได้

การชำระหนี้ของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๖ นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๙๓”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙๑ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มี การค้าประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้วก็ดี ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดดังกล่าวแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดนั้นแล้วก็ดี ทั้งนี้ ไม่ว่าจะล่วงหน้ากำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ไต่ลดดังกล่าวแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้าประกัน

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

วันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน นั้น ให้ผู้จำนองเห็นว่านั่นหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบ ห้าวันดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๙ ในการบังคับจำนองตามมาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือ บุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียก เอาทรัพย์สินจำนองหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้

(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี และ

(๒) ผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวนเงิน อันค้างชำระ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๙/๑ เวลาใด ๆ หลังจากที่นี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำนองราย อื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไป ยังผู้รับจำนองเพื่อให้ผู้รับจำนองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้อง เป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลาหนึ่งปีนับ แต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จำนองเป็นหนังสือยินยอมให้ขาย ทอดตลาด

ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายใน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลัง วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับ จำนองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์ให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนอง หรือ แก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จำนองเป็นบุคคลซึ่งจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้อง ชำระ ผู้จำนองย่อมรับผิดชอบเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่ง จำนอง ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อน จึงจะบังคับจำนองได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐๐ ถ้าคำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้ำประกันจะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๑๘ มาตรา ๗๑๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕๑ มาตรา ๖๕๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนองรับผิดเกินที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนองรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนองหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายในสิบห้า

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนอง ผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป

(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ

(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

(๔) เมื่อถอนจำนอง

(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนองหรือถอนจำนอง หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑

(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด”

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจำนองที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจำนองที่สร้างขึ้นนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๓ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ได้รับโอนต้องการไถ่ถอนจำนองเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนองตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนองซึ่งมีใช้ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือให้ค้าประกัน หรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกัน หรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปริญญช/ผู้จัดทำ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

จุฑามาศ/ผู้ตรวจ

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗